

Joden en kerstbomen

Nu we Kerstmis en oudejaarsavond naderen en binnenkort overal om ons heen "kerstbomen" en allerlei andere verwante dingen beginnen op te duiken, is het de moeite waard om te onderzoeken waar deze gewoonte vandaan komt en wat de Torah erover zou kunnen zeggen. Het is belangrijk om dit aan te pakken omdat sommige joden nog steeds een (schijnbaar) niet religieuze "nieuwjaarsboom" in hun huis hebben. Net als geassimileerde en onderling getrouwde joden in heel Europa en Amerika. Maar mag zo'n boom in een Joods huis? Zoals te verwachten is, is het korte antwoord "nee". Om goed te begrijpen waarom, moeten we een oogverblindende reis terug in de tijd maken.

De oude Noorse en Germaanse stammen vierden een winterzonnewende festival dat gewoonlijk Yule wordt genoemd. Onderdeel van het ritueel was het aanbidden en decoreren van een groenblijvende boom, die symbool stond voor het leven in het holst van de winter. Veel stammen associeerden de boom met Odin, de 'vader van alle goden' in de Noorse mythologie. Hij was de machtigste figuur in de Negen Werelden, vertegenwoordigd door Yggdrasil, de heilige boom. Yggdrasil was een soort "boom des levens", terwijl onder zijn wortels de Hel lag, de onderwereld van de doden. Het woord Yggdrasil zelf betekent "Odin's paard" of "Odin's galg" (Ygg of Yggr, is een andere naam voor Odin). Anderen associeerden de boom met een andere machtige godheid, Thor, "god van de donder", Odins zoon en beschermer van de aarde. (Leuk weetje: woensdag en donderdag zijn vernoemd naar Odin en Thor, dus Odin's-day en Thor's-day!)

In 723 Gangbare Telling ging de christelijke missionaris Bonifatius erop uit om de heidense Germaanse stammen te bekeren. Hij kwam bij een dorp aan in het midden van het aanbidden van een eik ter ere van Thor en men stond blijkbaar op het punt een baby te offeren. Bonifatius nam een bijl en hakte de boom om. En volgens de legende, op wonderbaarlijke wijze in één beweging. Hij schafte het boomaanbiddings ritueel echter niet helemaal af en bood de heidenen een manier aan om vast te houden aan hun oude gebruiken: Bonifatius wees naar een jonge dennenboom en zei: "laat deze boom het symbool zijn van de ware God". Zo gaat het verhaal in ieder geval.

Hoewel de Germaanse en Noorse stammen uiteindelijk allemaal tot het christendom werden bekeerd (sommigen uit vrije wil, de meeste met geweld), behielden ze veel van hun oude gebruiken. Nog een voorbeeld: In de Noorse mythe zou "Vader Odin" (met zijn lange witte baard) rondgaan op zijn achtbenige paard om geschenken te bezorgen op Yule-time, met de hulp van de alfar, "elven", die een belangrijke rol spelen in het Noorse wereldbeeld. "Vader Odin" werd op deze manier "Vader Kerstmis", zoals we nu weten de Kerstman. Om dit minder heidens en smakelijker voor christenen te maken, werd de figuur van de kerstman uiteindelijk geassocieerd met "St. Nicholas" in plaats daarvan, net zoals de heidense evergreens symbolisch werden voor de Tree of Life in de hof van Eden. In feite zijn de bolvormige rode ornamenten die gewoonlijk aan kerstbomen worden gehangen, geëvolueerd van appels die ooit aan kerstbomen hingen om de Verboden Vrucht te vertegenwoordigen.

Er is hier veel ironie, in die zin dat iets dat het leven symboliseert, wordt omgehakt en gedood! (En alternatieven voor plastic bomen zijn niet beter, want ze zullen de aarde eeuwenlang besmetten met giftige chemicaliën). Zo zien we gelijk dat zowel linksom als rechtsom dat gif jaren blijft hangen. Het is dan ook passend dat de kerstboom is versierd met een soort van "appels" (kerstballen) zogezegde

afspiegelingen van de verboden vrucht, die niet groeiden op de Boom des Levens, maar eerder op de Boom der Kennis die de dood in de wereld bracht.

Rabbi Abraham Abulafia (ca. 1240-1291), een van de grote Sefardische mystici, vergeleek in zijn Sefer Sitrei Torah het houten kruis waarop Jezus vermoedelijk stierf met de Boom van Kennis. (In het Hebreeuws is het woord voor "hout" en het woord voor "boom" hetzelfde). Jezus beweerde om de Boom des Levens te zijn, de enige weg naar het eeuwige leven in de hemel, en voor deze belachelijke bewering het verdringen van de enkelvoudige God en Zijn Torah werd hij Middah k'neged Middah dit is maatregel voor maatregel gestraft door gedood te worden aan een "boom des doods".

Abulafia was van mening dat geloven in Jezus ongetwijfeld een vorm van afgoderij was (en voor degenen die van getallen hielden, gaf hij een verder wiskundig bewijs in de zin dat de gematria van "Jezus", Yeshu 316 [ישו] is, gelijk aan "elohei nekhar", אלהי נכר, de Torah term voor een vreemde of valse god. We moeten onthouden dat we ons aan de ene ware God en alleen Zijn Torah moeten houden, want, zoals koning Salomo zei: "het is een levensboom voor degenen die hem vastgrijpen, en wie hem hooghoudt, heeft geluk." Mishlei (Spreeken) 3:18. In het geval dat iemand twijfelde aan wat Salomo hier bedoelde, begon hij met Torati al tishkach, "vergeet mijn Torah niet, en moge Mijn mitswots altijd op uw hart zijn." Mishlei (Spreeken) 3:1. Alleen de Torah, en de vervulling van haar mitswot, bevatten het ware spirituele pad, dat is de Boom des Levens.

Een van die 613 mitswot van de Torah is om geen bomen te aanbidden, noch bomen in de buurt van het offeraltaar in de tempel te brengen, zelfs niet om bomen te planten die later voor aanbedding zouden kunnen worden gebruikt Devariem (Deuteronomium) 16:21. Door de rest van de Schrift zien we dat Joden helaas soms afdwaalden en bezweken aan de afgoderij van de naties om hen heen, inclusief het aanbidden van Asherah bomen en het gebruiken ervan als rituele voorwerpen. De profeet Yirmyahu (Jeremia) waarschuwde ons lang geleden: "Zo zei God: Leer niet van de wegen van de natie, want hun gebruiken zijn waardeloos; ze hakken een boom uit een bos, ze versieren hem met zilver en goud" Yirmyahu (Jeremia) 10:2-4. Als zodanig is er zeker geen plaats voor kerstbomen of zogezegde Chanukah boom (dit wordt in Amerika veelal gedaan) in een Joods huis. Maar wat als de bomen geen enkele religieuze betekenis hebben?

Yolka

Na de Oktoberrevolutie van 1917 gingen de communisten in Rusland verder met het verbieden van alle religieuze activiteiten, inclusief de kerstbomen en neven aanhangsels. Desalniettemin, zoals het beroemde gezegde luidt, "oude gewoonten sterven moeilijk", en mensen waren niet bereid hun gebruiken op te geven. Dus, net zoals Bonifatius eeuwen eerder had gedaan, besloten de leiders van de voormalige USSR om de symboliek eenvoudigweg te vervangen. In 1935 introduceerden ze het ritueel opnieuw als een novogodniya yolka, een "Nieuwjaarsboom", samen met Dyed Moroz, "Grandpa Frost", en zijn besneeuwde vrouwelijke helper Snigurachka, in plaats van de meer religieuze Kerstman en zijn mystieke elfen. In plaats van kerstavond zou Dyed Moroz op oudejaarsavond komen. (Interessant is dat het mysterieuze woord yolka waarschijnlijk van het heidense Yule- festival komt).

In het verleden hebben we geschreven over de toelaatbaarheid van Joden die seculiere oudejaarsavond vieren. Hoewel er enige clementie is met betrekking tot oudejaarsavond, is de boom in huis een heel ander probleem. Wanneer de Torah zo expliciet is over het vermijden van boomrituelen, en als je bedenkt hoe sterk de Tenach ons waarschuwt tegen Joden die afdwalen en de boomgewoonten van de naties nabootsen, en in gedachten houdend hoe de oorsprong van de boom in de eerste plaats diep heidens is, en daarbij is het uitgebreid christelijk, het is dan ook belangrijk om weg te blijven van alles wat in de verste verte lijkt op een kerstboom of het nuttigen van eigeel (egnut).

Gelukkig hebben we een maand of zo later een veel betere boomgerelateerde viering Tu b'Shevat. Deze vereist geen moedwillige vernietiging van bomen, noch enige heidense boomrituelen, maar waardeert gewoon al het goede dat bomen en planten voor ons doen. En het gaat gepaard met een mystieke gewoonte om een Tu b'Shevat seder te houden, zoals op Pesach, als symbool van de aanstaande Laatste Verlossing. Wanneer de eigenlijke Mashiah komt om de Verlossing in te luiden, zeggen onze Wijzen dat hij "zal bloeien als een palmboom; gedijen als een ceder in de Libanon." Tehilim (Psalm 92:13) Mogen wij het verdienen hem spoedig te begroeten.

Ha-Makom